

KOZ AMC Nieuwsbrief nr. 7, juni 2011

Inhoudsopgave

- Idea Factory 31 maart 2011 groot succes! blz. 1
- Congres Nationaal Programma Ouderenzorg blz. 1
- De 5^e ronde lijn 1 & lijn 2 blz. 2
- Voortgang FIT blz. 2
- Voortgang TZB blz. 2
- Voortgang ICOVE blz. 3
- Voortgang Maple blz. 3
- Voortgang Oudere Migranten blz. 3
- Voortgang EigenKrachtWijzer Almere blz. 3
- Websites blz. 4
- Onderwijs blz. 5
- Nieuws van de partners blz. 5

Idea Factory 31 maart 2011 groot succes!

Op 31 maart jl. vond de Idea Factory bijeenkomst plaats in het AMC. Aan enthousiasme ontbrak het deze middag niet, er kwamen meer dan honderd geïnteresseerden op af. De deelnemers (met een diversiteit aan disciplines, van huisarts tot wethouder, van oudere tot ziekenhuisdirecteur) werden verdeeld in regioteams van waaruit de samenwerking tot nieuwe projecten kan plaatsvinden.

Door de acht teams zijn op de acht verschillende thema's in totaal 64 ideeën bedacht.

Een deskundige jury beoordeelde al deze ideeën, zij waren zeer verrast door de veelzijdigheid aan bedachte oplossingen voor bekende problemen bij kwetsbare ouderen.

Het winnende team van Amsterdam Noord II

Op www.kozamc.nl en www.effectieveouderenzorg.nl kunt u een analyse vinden van alle uitkomsten van deze middag. De komende periode wordt er met de betrokken regionale ouderennetwerken verder gekeken in hoeverre een aantal van deze ideeën zijn te ondersteunen bij verdere uitwerking en uitvoering. Hiervoor is inmiddels goedkeuring voor de subsidie verkregen van het Nationaal Programma Ouderenzorg.

Congres Nationaal Programma Ouderenzorg

In 2008 gestart vanuit Den Haag, maar inmiddels met 550 partners door heel het land. En ongeveer even zoveel mensen in de zaal bij het Congres Nationaal Programma Ouderenzorg. Een 'revival' noemt directeur-generaal langdurige zorg Marcelis Boereboom het dan ook. "Het debat over ouderen zorg was ingezakt, maar is terug. En terecht."

De belangstelling voor het congres op dinsdag 14 juni in Ede laat dit onmiskenbaar zien. Onderzoekers, beleidsmakers, ouderen, maar ook zorgverzekeraars en professionals waren aanwezig om te praten over de tussentijdse resultaten van de projecten van het NPO. En de vervolgstappen die nodig zijn.

Boereboom trapt de dag af. "De ouderen zorg moet houdbaar en betaalbaar blijven, maar ook kwaliteit hoog in het vaandel hebben staan. Het NPO heeft wat dat betreft een goed perspectief." Dat perspectief wordt onder meer gevoed door de ouderen zelf, door te luisteren naar wat zij willen. Ook op het congres, waar de 84-jarige Cornelia Middelkoop plaatsneemt op het podium en een aantal tips geeft. "De taal van de wetenschap is voor ons geheimtaal. Maak rapporten korter en makkelijker. Breng het begrijpelijk."

Dat brengt voorzitter van de programmacommissie Betty Meyboom direct in de praktijk door drie jaar NPO bondig samen te vatten. "Versnippering tegengaan, meer samenhang en zorg op maat. Met als einddoel meerwaarde voor ouderen, voor professionals én voor de maatschappij. Oud worden is prachtig." Vergrijzing wil Meyboom dan ook omdopen tot verzilvering. Iets wat ze ook hoopt te doen met de resultaten van de ruim 60 NPO-projecten. "Zodat zorg onze ouderen past als een warme jas."

Dat daar hard aan wordt gewerkt, laten de negentien workshops zien. Bijvoorbeeld over eigen regie, de rol van ICT binnen ouderenzorg en onderwijs voor zorgprofessionals. Maar ook op de informatiemarkt waar de acht netwerken hun eerste resultaten presenteren.

De indruk van discussieleider en oud-journaliste Maria Henneman: "Het NPO haalt veel overhoop, maar wel op een goede manier. Nu is het zaak het niet bij experimenten te laten, maar tot daden te komen."

In de paneldiscussie, met onder meer lid van de NPO-programmacommissie Hannie van Leeuwen en directeur van CSO Wim van Minnen, wordt dan ook gefocust op de toekomst: wat is er nodig, wat is de rol van de professional daarin en hoe gaan we dat bekostigen? Volgens Van Minnen blijft het geluid van de ouderen daarbij belangrijk. "Er is geen NPO zonder de inbreng van ouderen. En daarbij hebben zij ook ondersteuning nodig. Inzet van beide kanten dus." Nog anderhalf jaar NPO en dan moet het eindresultaat van die inzet blijken. Vice-voorzitter van de programmacommissie Pim van Aken is, ondanks zijn roep om een vervolg van het NPO, positief gestemd: "Vandaag gaf een goed beeld van waar we staan. Maar volgend jaar zijn er nog meer opbrengsten!"

De 5^e ronde lijn 1 & lijn 2

De 5^e ronde bestaat uit lijn 1 en lijn 2. Lijn 1 heeft als doel om de regionale netwerken van de KOZ actief dan wel nog actiever aan de slag te gaan met het gedachtegoed van het Nationaal Programma Ouderenzorg. Nadat op 31 maart een feestelijke aftrap is gegeven door een aantal regionale netwerken (Almere, Amsterdam Noord, Amsterdam Oost-Watergraafsmeer, Amsterdam Zuid-Oost, Diemen, regio Lelystad) zal de komende periode worden gebruikt om middels carouselbijeenkomsten of door steunen van lokale initiatieven die aan de NPO maatstaven voldoen in de regio's de netwerken verder te stabiliseren. Ook zijn andere regionale netwerken in oprichting van harte welkom om zich hierbij aan te sluiten. Via koz@amc.nl kunt u ons bereiken met uw vragen.

Voortgang FIT

De FIT studie (Functiebehoud In Transitie) in de regio Noord Kennemerland loopt nu ruim een half jaar. Voor de grootste groep ouderen met een zorg- of welzijnsbehoefte is een zorgplan gemaakt door de verpleegkundige ouderenzorg (POH) in samenwerking met de huisarts. Vanaf juni wordt dan ook de tweede inventarisatie gedaan bij de deelnemende ouderen om veranderingen in zorg en welzijnsbehoeften in kaart te brengen. Daarnaast start de FIT studie deze maand in Amsterdam Noord. Alle ouderen van 70 jaar en ouder van de deelnemende huisartsen worden uitgenodigd deel te nemen aan de FIT studie. Bij deze ouderen wordt de zorg- en welzijnsbehoefte in kaart gebracht en zij krijgen een huisbezoek door een verpleegkundige ouderenzorg aangeboden. Na de start in Amsterdam Noord, zal de FIT studie van start gaan in Amsterdam Zuid-Oost.

Voortgang TZB

De transmurale zorgbrug is 1 oktober 2010 echt officieel van start gegaan in de regio rondom het AMC. Daarna is het Flevoziekenhuis per 1 april 2011 gestart, in samenwerking met de zorggroep Almere. Per 1 september zal daarnaast het OLVG opstarten, in samenwerking met thuiszorgorganisaties uit de regio

Er zijn nu 120 ouderen die aan het project meedoen, uiteindelijk moeten dat er 700 worden. Ongeveer de helft van de ouderen wordt in de transmurale zorgbrug begeleid door een transitiecoach, die ouderen in het ziekenhuis bezoekt en daarna thuis na ontslag uit het ziekenhuis. Deze bezoeken worden door de ouderen en hun mantelzorgers gewaardeerd.

De verpleegkundige nazorg en begeleiding is op 2 manieren vormgegeven. In de regio van het AMC werken we met 2 vaste verpleegkundigen, die alle ouderen in de regio groot Amsterdam bezoeken. In het Flevoziekenhuis en straks ook in de regio van het OLVG werken we wijkgericht, met verpleegkundigen uit wijkteams. De ervaringen daarmee zijn positief, omdat de verpleegkundige de voorzieningen in de wijk kent.

Momenteel worden de transitiecoaches uit Almere geschoold in het 10-daagse scholingsprogramma

Voortgang ICOVE

Het ICOVE project, dat van start is gegaan in september 2009, beoogt de ouderenzorg te verbeteren. Dit wordt deels bewerkstelligd door de arts proactief te stimuleren om volgens de vigerende regels te handelen door hem of haar tijdig te ondersteunen met feedback. Voorbeelden van aangeboden feedback zijn herinneringen (reminders) voor het uitvoeren van onderzoek of waarschuwingen (alerts) om bijvoorbeeld aan te geven dat er geen indicatie bekend is voor een net voorgeschreven medicatie. Het primaire wetenschappelijke doel van ICOVE is het effect van zo'n proactief systeem te meten op het naleven van de regels. Hieronder een opsomming van de laatste ontwikkelingen binnen dit project.

- Het Spaarne Ziekenhuis heeft aangegeven zich te willen aansluiten bij het ICOVE project. Dit betekent dat er beslissingsondersteunende systemen ingebouwd zullen worden binnen het ziekenhuis-breed EPIC informatiesysteem dat bij het Spaarne Ziekenhuis draait. In deze fase zijn we bezig met de selectie van de meest relevante klinische regels voor dit ziekenhuis.
- We hebben het ICT systeem dat het schrijven van ontslagbrieven van (oudere) patiënten op de intensive care ondersteunt geëvalueerd. Het systeem bleek zeer effectief te zijn. Het resultaat van de evaluatie verschijnt in het tijdschrift BMJ Quality and Safety.
- De analyse van het proces rondom vallende ouderen in de eerste en twee lijn is afgerond en de resultaten worden beschreven in een manuscript dat binnenkort zal worden aangeboden aan een internationaal tijdschrift.
- Er is een serie van vragenlijsten ontwikkeld om meer inzicht te krijgen in: (a) het internet gebruik bij ouderen voor het zoeken naar gezondheids-gerelateerde informatie en (b) de onderwerpen die ouderen wel of niet bespreken met hun arts.

Voor meer informatie over dit project kunt u contact opnemen met de ICOVE projectleider Prof. dr. Ameen Abu-Hanna (a.abu-hanna@amc.uva.nl).

Voortgang Maple

Sommige ouderen die worden opgenomen in het ziekenhuis krijgen last van verwardheid. Wanneer dit aan bepaalde criteria voldoet noemen we die verwardheid een 'delier'. Omdat het doormaken van een delier veel gevolgen kan hebben is het van belang het ontstaan van een delier te voorkomen. Er is nog weinig onderzoek gedaan op dit gebied en daarom hebben we in het AMC en Tergooiziekenhuizen de MAPLE studie gestart. In deze grote studie onderzoeken we of melatonine effectief is in het voorkomen van een delier. De studie is in volle gang. Zowel in het AMC als in Tergooiziekenhuizen hebben we onlangs de 100ste patiënt geïncludeerd. Omdat het een geblindeerde studie is kunnen we helaas nog niets zeggen over de uitkomsten. We hopen hier eind 2012 meer over te kunnen zeggen.

Voortgang Oudere Migranten

- Doenja Rosenmöller, een van de onderzoekers op dit KOZ-AMC project, is op 6 mei bevallen van zoon Tijke (zie foto). Het gaat goed met ze. Naar verwachting zal Doenja medio augustus terugkeren van zwangerschapsverlof.

- Op dinsdag 14 juni werd bij het Congres Nationaal Programma de workshop 'Zorg & welzijn voor oudere migranten: samen op weg naar cultuursensitieve zorg' die we samen met onderzoekers uit Utrecht hebben georganiseerd goed bezocht (net als de andere KOZ workshops die gegeven werden).
- De oude KOZ-AMC themagroep 'Oudere Migranten' is inmiddels opgesplitst in een wetenschappelijke adviesraad, een klankbordgroep met vertegenwoordigers van oudere migranten en van zorgverleners, en een nieuwsbriefgroep.
- Donderdag 9 juni is de klankbordgroep voor het eerst bij elkaar geweest. Een belangrijk onderwerp van die bijeenkomst was de concretisering van betekenisvolle participatie van oudere migranten bij het onderzoek. Mocht u ideeën hebben, dan horen we het graag.

Heeft u interesse om onze nieuwsbrief te ontvangen of om als oudere migrant deel te nemen aan onze klankbordgroep? Neem dan contact met ons op via het volgende email adres: M.L.Essink-Bot@amc.uva.nl. Ook vragen en/of suggesties zijn van harte welkom.

Voortgang Eigen Krachtwijzer Almere

Van zorg naar welzijn vanuit de eigen kracht van de kwetsbare ouderen en hun omgeving. Dit implementatieproject in samenwerking met de gemeente Almere is inmiddels in volle gang. Het onderzoek heeft nu meer dan 200 deelnemers. Zij hebben allen een uitgebreide vragenlijst ingevuld over hun problemen en behoefte op gebied van wonen, welzijn en zorg. De helft van de deelnemers heeft de EigenKrachtWijzer ingevuld met of zonder hulp van een vrijwilliger van het ondersteuningsteam, of zal dit in de komende weken doen. De EigenKrachtWijzer is een digitaal instrument dat inzicht biedt in de mogelijkheden van ouderen zelf om hulpbronnen te activeren ter verhoging van de kwaliteit van leven. Na het invullen van de EigenKrachtWijzer vragen wij hen hun ervaringen hierover met ons te delen. Hierdoor krijgen wij inzicht in de gebruiksvriendelijkheid en toepasbaarheid van de vragenlijst voor ouderen. In het najaar bevragen wij alle ouderen nogmaals over hun problemen en behoefte op gebied van wonen, welzijn en zorg. Door deze te vergelijken met de antwoorden uit de 1^e vragenlijst kunnen wij bepalen of het invullen van de vragenlijst ook effect heeft op onder andere de kwaliteit van leven van de betreffende oudere.

Websites

De afdeling Ouderengeneeskunde/KOZ beschikt over 2 websites op dit moment: www.kozamc.nl en www.effectieveouderenzorg.nl. Er wordt gewerkt aan het samenvoegen van deze 2 sites. Kozamc zal binnenkort opgeheven worden en alle informatie zal te vinden zijn onder www.effectieveouderenzorg.nl. Neemt u alvast een kijkje op de website. U wordt op de hoogte gehouden van diverse nieuwsberichten, alle lopende projecten worden beschreven en te zijner tijd staan ook alle medewerkers erop met foto en beschrijving van de werkzaamheden.

www.effectieveouderenzorg.nl

Onderwijs

Eerste diploma uitreiking POH-ers.

Dinsdag 10 mei namen de eerste praktijkondersteuners ouderenzorg (in de huisartsenpraktijk) hun certificaat in ontvangst. Enthousiaste reacties kwamen van zowel deelnemers als docenten van de opleiding. Enkele reacties:

'Wat ik heb geleerd kan ik direct gebruiken in de praktijk'

'Ook voor mijn werk als wijkverpleegkundige kan ik de stappenplannen goed gebruiken'

'Tijdens de scholingsdagen elkaars ervaringen uitwisselen was erg prettig'

'De ouderen waar we komen vinden het ontzettend leuk!'

'Een gemotiveerde groep met veel ervaring en praktijkvoorbeelden'

Eind mei is er ook weer een nieuwe groep enthousiaste studenten van start gegaan. De eerste groep werkt grotendeels aan het FIT transitieproject in de regio Alkmaar, in de volgende groep zijn ook verpleegkundigen actief die bij FIT-GAZO en FIT-Noord werken.

Nieuws van de partners

Op 12 april 2012 bestaat de afdeling Geriatrie/Ouderengeneeskunde precies 10 jaar. Hier zal op gepaste wijze bij stil worden gestaan. Volg ons op de website www.effectieveouderenzorg.nl!

Vanaf 2012 zullen de programmagroep bijeenkomsten samen met het VUmc netwerk worden georganiseerd. Hoe dit precies zou moeten verlopen, bespreken we graag met u in de volgende programmagroep bijeenkomst op 15 september 2011.

Op 16 september hoopt Bianca Buurman te promoveren op 'Screening, Geriatric Assessment and Intervention Strategies to Prevent Functional Decline in Acutely Hospitalized Older Patients'. De plechtigheid is van 11.00 tot 12.30 uur in de Aula van de Universiteit, Singel 411 te Amsterdam. Mocht u graag aanwezig willen zijn, bent u van harte welkom maar in verband met de ruimte, neemt u dan even contact op via b.m.vanes@amc.nl. Ook als u haar proefschrift zou willen ontvangen.

Dinsdag 28 juni werd in Theater de Omval de WMO conferentie gemeente Diemen georganiseerd. Ruim 30 organisaties en een aantal burgers waren vertegenwoordigd. Tijdens deze conferentie werd de WMO nader uitgediept in een vijftal workshops, met thema's als 'Eigen verantwoordelijkheid' en 'Zelfstandig (thuis) blijven wonen'. Binnen de soms wat grote groepen was er veel ruimte voor discussie over de ontwikkelingen binnen de WMO en de rol van de gemeente hierin. De discussies gingen onder andere over de sociale kaart die er blijkt te zijn, maar niet te vinden is; de regie die lijkt te ontbreken en de eigen kracht die zoveel aandacht krijgt, maar door sommigen ook als bedreigend wordt ervaren. Van de ideeën die tijdens de workshops door een ieder zijn opgeschreven wordt een verslag gemaakt. Deze ideeën worden meegenomen naar het nieuwe meerjarenbeleidplan voor de komende vier jaar.

Op 22 september zal de 2e site visit van ZonMw plaatsvinden. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang.

KOZ inhoudelijk bureau:

dr. Sophia de Rooij, netwerkcoördinator
dr. Erja Portegijs, epidemioloog
Marlien Splinter, management assistent

Academisch Medisch Centrum
KOZ/Afdeling Ouderengeneeskunde
Meibergdreef 9, F4-218, 1105 AZ Amsterdam
Tel: 020-5665991
Fax: 020-5669325
E-mail: koz@amc.nl
Internet: www.kozamc.nl / www.effectieveouderenzorg.nl
Twitter: [koz_amc](https://twitter.com/koz_amc)

